

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Gfv.VII.30.290/2018/5.

A tanács tagjai: Farkas Attila a tanács elnöke
 . Csőke Andrea előadó bíró
 . Gáspár Mónika bíró

A felperes:

A felperes jogi képviselője: Dr. Tóth M. Gábor Ügyvédi Iroda

Az alperes:

Az alperes jogi képviselője: Dr. Krisztiáni István ügyvéd

A per tárgya: vezetői felelősség megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és az ítélet száma:
ővárosi Törvényszék 25.G.40.597/2017/8.

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős ítélet száma:
ővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.544/2017/4.

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes 2006. március 8-tól 2011. október 15-ig az ügyvezetője és tagja is volt a **S. E. Kft.** társaságnak, melynek tagja volt a felperes, valamint **I.Z.** és **Sz. Gy.** is.
- [2] A társaság 2008. január 1-jén fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, ekkor 167.000 Ft értékű tárgyi eszközzel és 5.041.000 Ft forgóeszközzel rendelkezett. 2008-tól a társaság nem tette közzé és nem helyezte letétbe az egyszerűsített éves beszámolóját. 2008. február 21-én taggyűlést tartottak, melyen egyhangú határozattal a felszámolási eljárás kezdeményezéséről döntöttek, a felszámolás megindítására azonban nem került sor.
- [3] A társaság 2011. október 15-én kényszervégelszámlálás alá került, végelszámolóként a **D. Kft.** került kijelölésre. A végelszámolás eredménytelensége miatt a 2012. március 20-án benyújtott kérelem alapján 2012. május 18-án a társaság felszámolását indította meg a bíróság, felszámolóként a korábbi végelszámoló került kirendelésre.
- [4] A felperes 3.232.000 Ft összegű követelését a felszámoló nyilvántartásba vette, a felszámolási eljárás befejezése után a társaságot 2016. május 28-i hatállyal törölték a cégnyilvántartásból.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- [5] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § (1) bekezdése alapján a társaság volt ügyvezetőjeként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a társaság vagyona 3.232.000 Ft összeggel csökkent. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját 2008. január 1-jében jelölte meg.
- [6] Állította, hogy az alperes nem számolt el a 2007-es év beszámolójában feltüntetett vagyonnal. Hivatkozott arra, hogy a társaság nem tett eleget az éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, nem adta át a vagyont és a társaság iratanyagát hiánytalanul a felszámolónak, ezért a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.
- [7] Az alperes kérte a kereset elutasítását. Nem vitatta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját. Állította, hogy az ügyvezetőtől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében. Gépek nem voltak a társaság tulajdonában, a készletek eladására mindent megkísérelt, végül szavatossági idejük lejárt, ezért selejtezni kellett őket.
- [8] Álláspontja szerint az ügyvezető magatartása csak a felszámolási eljárás 2012. május 18-i kezdő időpontját megelőző 3 évben, azaz 2009. május 18-tól vizsgálható. Az ezt megelőző időszakban történtek - készpénz felvétele, értékesítéssel kapcsolatos esetleges alperesi mulasztás - nem vehetők figyelembe. Az iratokat

a felperes tartotta magánál, ezért azokat nem tudta átadni a felszámolónak.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

- [9] Megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal a társaság vagyona 3.232.000 Ft-tal csökkent. A felperes kérelmére kötelezte az alperest, hogy ilyen összegű vagyoni biztosítékot helyezzen letétbe a Gazdasági Hivatalnál.
- [10] Döntését arra alapította, hogy az iratok átadásának elmaradása miatt fennálló törvényi vélelemmel szemben az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járt el és azt sem, hogy a társaság vagyonszökkenése nem a magatartásával állt okozati összefüggésben.
- [11] Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolásában kifejtette, hogy helytállóan hívta fel az alperest a bíróság arra, adja elő és bizonyítsa, mi lett a 2007. üzleti év mérlegében szerepeltetett vagyon sorsa. A vagyon a mérlegben felsorolt valamennyi vagyoni elemre kiterjedt, ezért mindegyikre vonatkozott a bizonyítási kötelezettség. Az alperes a vagyoni elemek pontosan követhető sorsa tekintetében nem terjesztett elő semmilyen bizonyítékot, bizonyítási indítványt.
- [12] Az ítéletábró kifejtette, a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján kétséget kizáróan csak az állapítható meg, hogy a vezető tisztségviselő által elismert 2007. évi mérleg tanúsága szerint a társaság 2007. december 31-én milyen összegű követelés-, eszköz- és készpénzvagyonnal rendelkezett. A lefolytatott tanúbizonyítás nem eredményezte a készletek sorsának tisztázását. Nem lehetett a felsorolt készleteket kétséget kizáró módon beazonosítani a mérlegben szereplő adatokhoz képest, a tanúvallomások nem vezettek sem az alperesi védekezés alátámasztására, sem cáfolatára.
- [13] Az alperesnek a 2007. évi mérleg szerinti kiinduló állapotból a könyvelési anyag és az analitika alapján tételesen elő kellett volna adnia, bizonyítania, és igazolnia az egyes elemek sorsát.
- [14] Az alperes a készletekkel való elszámolási kötelezettség tekintetében nem menthette ki magát a felelősség alól, mivel azok a mérleghez képest is beazonosíthatatlanok maradtak.
- [15] Hangsúlyozta, hogy a perben a kérelem benyújtásának idején, 2012. március 20-án hatályos Cstv. rendelkezéseket kell alkalmazni.
- [16] Nem bizonyította az alperes, hogy a könyvelési anyagot a felperes birtokolta, azonban az egyértelmű volt, hogy az iratokat nem adta át az alperes a felszámoló részére.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [17] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte - tartalma szerint - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet

megváltoztatásával a kereset elutasítását. Másodlagosan kérte a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

- [18] Állította a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 206. § (1) bekezdésének, 221. § (1) bekezdésének, 252. § (2) bekezdésének megsértését.
- [19] Hangsúlyozta, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti rendelkezés alapján a 2009. május 18-tól kezdődő időszakra, az ebben az időszakban vezető tisztségviselői feladatokat ellátó személyek esetében állhat be a vélelem. A korábbi időszakra a vélelem nem alkalmazható, amiből az következik, hogy a bizonyítás a felperest terheli arra vonatkozóan, hogy az ügyvezető a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést nem tette meg a jogszabály szerint.
- [20] Ebből következően az alperes bizonyításra való felhívása jogszabálysértő. A jogerős ítélet szerint az alperes nem bizonyította, hogy a 2007. évi mérleg vagyoni elemeinek mi lett a sorsa. Ez a megállapítás nem helytálló. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság 2-I. számú végzése nem figyelmeztette az alperest a vagyonelemek vonatkozásában elmaradt bizonyítatlanság következményeire. A felek egyezően adták elő a vagyon részeit, a felperes azt kifogásolta, hogy a készletek miért nem kerültek értékesítésre. A felek tényelőadása egyező volt a készleteket illetően.
- [21] Bírósági határozat alapján a társaság BI és RB jelöléssel ellátott termékei nem képviseltek értéket, ráadásul a szavatossági idejük 2008-ban lejárt. Az alperes az **A.V.** csokoládé és pálcikás jégkrémek vonatkozásában is mindent megtett a szavatossági időn belüli értékesítésre.
- [22] Az alperes tehát a hitelezői érdekek figyelembe vételével járt el, intézkedései vagyoncsökkenést nem okoztak.
- [23] Az iratok átadása tekintetében előadta, hogy azokat a könyvelő iroda a felperesnek adta ki, és a felszámoló részére azt a felperes adta át. Az alperes az iratoktól el volt zárva.
- [24] Ügyvezetőként többször is megpróbálta a társaság törvényes működését helyreállítani és ezért taggyűlést hívott össze, de erőfeszítései sikertelenek voltak.
- [25] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [26] A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján.
- [27] A Kúria megítélése szerint a 2012. március 20-án hatályos Cstv. 33/A. § (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a bekezdés második tagmondata leszűkíti az alperesek körét, a harmadik tagmondat pedig a megjelölt vezető tisztségviselőnek a felelősség

megállapításához szükséges, a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben tanúsított elkövetési magatartásait határozza meg.

[28] A vezető tisztségviselő felelősségének megállapításához tehát azt kell vizsgálni, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőző három éven belül mi történt az adós vagyonával.

[29] Az alperes nem vitatta, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőző három éves időszakban sem tett eleget az adós éves beszámolója [összevont (konszolidált) éves beszámolója] külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének. Az pedig a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy ebben a felperes akadályozta meg. Ebből következően erre az időszakra – amikor a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet már nem vitásan fennállt – a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell, a felelősség alól a vezető tisztségviselő akkor mentheti ki magát, ha igazolja a vagyon sorsának alakulását.

[30] Az adott ügyben azonban az első kérdés, amire választ kellett adni, hogy mekkora vagyonnal kellett volna elszámolnia az alperesnek, azaz mekkora vagyonnal rendelkezett a társaság 2009. május 18-án. Miután utoljára a 2007-es mérleget készítette el az alperes, és látta el aláírásával, ezért az akkor meglévő vagyon sorsával kellett elszámolnia, függetlenül attól, hogy a 2009. május 18-át megelőző időszak már kívül esik a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében felállított vélelmen. Helytállóan fejtette ki tehát az ítélőtábla, hogy az alperesnek a 2007. évi mérleg szerinti kiinduló állapotból a könyvelési anyag és az analitika alapján tételesen elő kellett volna adnia, bizonyítania, és igazolnia az egyes elemek sorsát.

[31] A 2008-as évben – 2009. május 18-áig – történtek esetében tehát nem állt fenn vélelem. Az alperesnek azért kellett volna bizonyítania a vagyon sorsának alakulását, hogy a már – az alperes beszámoló letétbe helyezési kötelezettségének megsértése miatti – vélelemmel lefedett időszakban történtek megítélhetők legyenek. Miután a 2007-es mérleg szerint nem vitásan volt vagyon, a felszámolás kezdő időpontjában pedig már nem volt, és a vezető tisztségviselő nem tudta bizonyítani, hogy a vélelem kezdő időpontjában mekkora vagyonnal rendelkezett a társaság, felelőssége a 2008. január 1-jén még meglévő vagyon tekintetében fennállt.

[32] Az alperes az rPp. 206. § (1) bekezdésének megsértését állította a felülvizsgálati kérelmében, mert álláspontja szerint igazolta, hogy 2008-ban az adós vagyonának értékesítése érdekében mindent megtett, nem neki tulajdonítható az adós vagyonvesztése.

[33] A jogerős ítéletben a bíróság mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat. A felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna; az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni. (BH2013. 119.)

- [34] Ebből következően tehát azt kellett vizsgálnia a Kúriának, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokból csak a jogerős ítéletben kifejtettől eltérő következtetésre lehetett volna-e jutni.
- [35] A másodfokú bíróság mérlegelte a tanúvallomásokat, a rendelkezésre álló bizonyítékokat és azt rögzítette: kétséget kizáróan csak az állapítható meg, hogy a vezető tisztségviselő által elismert 2007. évi mérleg tanúsága szerint az adós 2007. december 31-én milyen összegű vagyonnal rendelkezett. Bizonyítottság hiányában az alperes nem tudta magát kimenteni a felelősség alól.
- [36] A Kúria a rendelkezésre álló bizonyítékokból arra a következtetésre jutott, hogy valóban nem állapítható meg, mi lett a társaság 2007-es mérlegében még meglévő vagyonának a sorsa. Az alperes le akart mondani az ügyvezetői tisztségéről a 2008. február 21-én tartott taggyűlésen, ám a jegyzőkönyv szerint erre nem került sor, és azt sem rögzítették, hogy milyen feladatai vannak az ügyvezető igazgatónak a társaság még meglévő vagyonával kapcsolatban. Nem vitásan a társaság készleteit képező csokoládé és jégkrém szavatossági ideje lejárt, nem állapítható meg azonban az eljárás során benyújtott bizonyítékokból, hogy ezeknek mi lett a sorsa. Nincs selejtezési jegyzőkönyv, vagy bármilyen arra utaló irat, amelyből igazolható lenne ezek megsemmisítése.
- [37] A fent kifejtettekől következően tehát az alperes felelőssége fennáll, mert nem állapítható meg, hogy a 2007. december 31-én még meglévő vagyonnak mi lett a sorsa, így abból kell kiindulni, hogy a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti vélelem bekövetkezésének időpontjában ez még a társaság vagyonát képezte. Miután az alperes az ezt követő időszakra sem tudott elszámolni a vagyon sorsáról, és a kényszervégelszámló részére vagyon nem került átadásra, az alperes felelősségét helytállóan állapította meg a jogerős ítélet.
- [38] A Kúria az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [39] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem volt alapos, ezért az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a jogi képviselétével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj áfát is magában foglaló összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3)-(5) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.
- [40] A Kúria tárgyaláson hozta meg határozatát.

, 2018. december 11.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k.

előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: